

Gorinchem, 8 juli 2022

VOORSTEL BESTUUR WAARDLANDEN

Vergadering : 29 september 2022
Agendapunt : 4
Steller: : Gitta Spruit

Onderwerp: Zwerfafvalmonitor 2022 (meetronde I | voorjaar | mei)

Voorstel: Kennis te nemen van de Zwerfafvalmonitor 2022 (meetronde I voorjaar | mei)

Inleiding

Met ingang van 2019 is het door Nedvang / Stichting Nederland Schoon verplicht gesteld om het zwerfafval in de gemeente te monitoren om in aanmerking te komen voor de zwerfafvalvergoeding. Wij hebben opdracht gegeven aan Eco Consult – Groen, Milieu & Management BV om voor onze vier gemeenten de monitoring in 2022 wederom twee controlerondes (voorjaar en najaar) uit te voeren. Per gemeente zijn minimaal 50 meetlocaties verdeeld over diverse gebiedstypen en wijken en waarbij onderscheid is gemaakt tussen ‘centrum’ en ‘overige gebieden’ binnen de bebouwde kom.

Alle gemeenten hebben de gelegenheid gehad 10 extra “hotspots” naast de 50 meetlocaties op te geven voor monitoring.

Bijplaatsingen zijn binnen alle vier de gemeenten als extra meetlat meegenomen, evenals in voorgaande jaren.

Daarnaast heeft gemeente Vijfheerenlanden kauwgom als extra beeldmeetlat laten beoordelen. In Gorinchem is de vullingsgraad van de openbare prullenbakken als extra beeldmeetlat meegenomen.

Beoogd effect

- Inzicht krijgen in de hoeveelheid zwerfafval in de gemeenten.
- Inzicht verkrijgen in de plaatsen met het meeste zwerfafval.
- Voldoen aan de criteria van NedVang voor het verkrijgen van de zwerfafvalsubsidie.
- Inzicht te krijgen in mogelijke verbeteropties.

Argumenten

1. Het rapport van juni 2022 geeft onderstaande conclusies weer:
  - Overall gezien scoren **de vier gemeenten tezamen** tijdens de meting in mei een mooi kwaliteitsniveau B. Het gezamenlijk zwerfafvalbeheer van de vier basis beeldmeetlatten voldoet hiermee aan het gestelde ambitieniveau.
  - De **gemeenten separaat** beschouwend zien we dat alle gemeenten op kwaliteitsniveau B scoren. Bij de toetsing aan het ambitieniveau zijn de extra beeldmeetlat ‘bijplaatsing bij containers’ en de hotspots buiten beschouwing gelaten.
  - Overall gezien voldoen alle **beeldmeetlatten** aan niveau B en voldoen daarmee aan het gewenste niveau. De gemeenten separaat bekeken zien we dat in Gorinchem bij ‘grof zwerfafval in beplanting’ en ‘bijplaatsing bij containers’ niveau C gescoord wordt. De overige beeldmeetlatten scoren in Gorinchem niveau B. Bij de andere gemeenten wordt bij alle beeldmeetlatten A+, A of B gescoord.
  - Niveau A+ komt bij ‘**fijn zwerfafval op verharding**’ in alle gemeenten bijna niet voor. Dit betekent in de praktijk dat vrijwel overal in meer of mindere mate fijn zwerfafval op de verharding voorkomt.
  - Het grootste deel (119 locaties) van de meetlocaties is qua kwaliteitsniveau gelijk gebleven,

en eveneens een groot deel is hoger (verbeterd) geworden (50 locaties). De overige meetlocaties zijn een niveau lager (verslechterd) geworden (34 meetlocaties). Hierbij zijn de resultaten van alle vijf de beeldmeetlatten bekeken, exclusief de hotspots.

- De meetlocaties in recreatiegebied, werkgebied, woongebied en langs hoofdwegen scoren niveau B en voldoen daarmee aan het gewenste niveau. Het winkelgebied scoort niveau C en voldoet daarmee niet aan het gewenste niveau. Hierbij zijn de resultaten van alle vijf de beeldmeetlatten bekeken, exclusief de hotspots.
  - Bij de **individuele gemeenten** zijn er verschillen te zien. Deze zijn in de conclusies van het rapport (zie bijlage) opgenomen. In bijlage 2 van het rapport is een gedetailleerd overzicht van de resultaten per meetlocatie opgenomen.
  - De aanbevelingen in het rapport zijn in lijn met het Plan van aanpak subsidie Extra aanpak zwerfafval 2022, dat 10 februari 2022 door het bestuur is vastgesteld. Voor gemeente Vijfheerenlanden is een aanvullende aanbeveling.
2. Het wordt aanbevolen in Vijfheerenlanden extra aandacht schenken aan de kauwgom op verharding door bijvoorbeeld een gedragsinterventie uit te voeren en deze te monitoren. Wanneer de gemeente hiertoe het initiatief neemt, kan Waardlanden deelnemen.
  3. De gemeente Gorinchem wordt geadviseerd om naar de capaciteit van de afvalbakken te kijken. Ook Waardlanden heeft geconstateerd dat er op sommige locaties soms te weinig capaciteit is. Waardlanden en de gemeente zullen samen moeten kijken naar wat de gevolgen zijn van het afsluiten voor ondergrondse containers voor de vulgraad van de afvalbakken.

Kanttekeningen

Aan de resultaten van de hotspots zijn geen algemene conclusies te verbinden, de hotspots zijn bij de individuele gemeenten toelicht.

In het bestuursbesluit Zwerfafvalmonitoring d.d. 23 september 2021 is opgenomen dat Waardlanden en de gemeente Vijfheerenlanden een Plan van Aanpak op stellen om het fijn zwerfafval op verhardingen te verminderen. Er hebben overleggen plaats gevonden. Er is besloten een plan te maken voor het totale beheer van verhardingen, dus vegen en onkruidbeheersing samen. Het proces is daarna gestopt omdat de gemeente Vijfheerenlanden geen areaalgegevens kon aanleveren. Zodra deze er zijn, wordt het proces weer opgepakt. Gelukkig zijn de huidige resultaten beter dan in 2021 en voldoet Vijfheerenlanden weer aan de normen. Desondanks heeft de gemeente besloten het budget voor vegen van verhardingen door Waardlanden in 2023 fors te verminderen. Waardlanden heeft aangegeven daarom niet meer in te staan voor het halen van de kwaliteitsnormen.

Financiën

De metingen worden gefinancierd vanuit de zwerfafvalvergoeding van de vier gemeenten. Deze vergoeding wordt door Nedvang aan Waardlanden verstrekt. De kosten voor de metingen in 2022 bedragen € 14.400,- (excl. hotspots, circa € 500,-).

Communicatie

Waardlanden communiceert niet over de overall resultaten. Wij beschouwen het als een onderdeel van het werkproces. Toevallige omstandigheden kunnen resultaten beïnvloeden. Deze nuances kunnen nauwelijks in externe communicatie worden aangebracht. Alle gemeenten hebben een separaat eindrapport ontvangen, zodat zij desgewenst zelf over de resultaten kunnen communiceren.

Vervolg

In oktober/ november 2022 wordt de tweede meetronde van 2022 uitgevoerd. Na deze meetronde wordt een rapportage opgeleverd waarin de resultaten van 2022 met voorgaande jaren (2019, 2020 en 2021) worden vergeleken en trends in beeld worden gebracht.

Bijlagen

- Waardlanden Rapportage Monitoring Zwerfafval meting 1 2022
- Gorinchem Rapportage Monitoring Zwerfafval meting 1 2022
- Hardinxveld-Giessendam Rapportage Monitoring Zwerfafval meting 1 2022
- Molenlanden Rapportage Monitoring Zwerfafval meting 1 2022
- Vijfheerenlanden Rapportage Monitoring Zwerfafval meting 1 2022

Bestuur Waardlanden : 29 september 2022
Agendapunt : 4
Onderwerp : Zwerfafvalmonitor 2022 (meetronde I | voorjaar | mei)

Het Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Bedrijfsvoeringsorganisatie Reinigingsdienst
Waardlanden

b e s l u i t :

Kennis te nemen van de Zwerfafvalmonitor 2022 (meetronde I voorjaar | mei)

Aldus besloten in de bestuursvergadering,
gehouden op 29 september 2022

de secretaris

H. van den Brule

de waarnemend voorzitter

J. A. Meerkerk